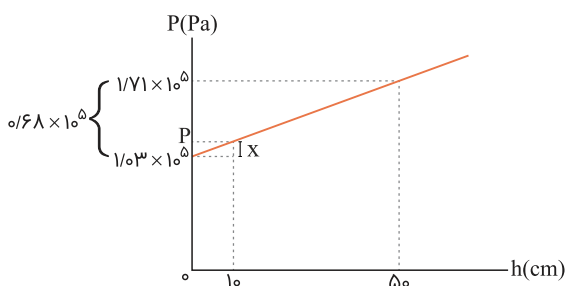

فشار در ارتفاع صفر برابر با $P_0 = 1/03 \times 10^5$ است. اگر فشار در عمق 10cm را با P نشان دهیم. آنگاه:

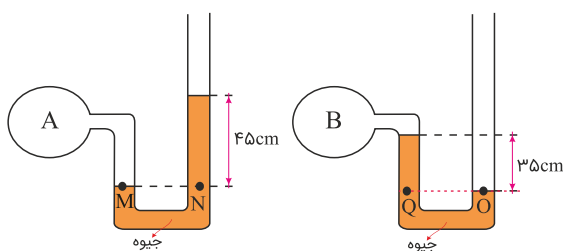
$$x = P - P_0$$

با تناسب ساده می‌توان x که همان فشار پیمانه‌ای است را به دست آورد:

$$\frac{x}{0/68 \times 10^5} = \frac{10}{50} \Rightarrow P_g = 1/36 \times 10^5 \text{ Pa}$$

نقاطی که در یک تراز افقی از جیوه هستند فشار یکسانی دارند. بنابراین:

$$P_M = P_N \Rightarrow P_A = P_0 + P_{\text{ستون جیوه}}$$

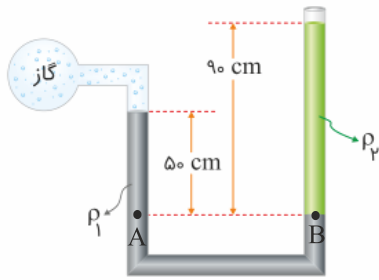
$$P_Q = P_O \Rightarrow P_0 = P_B + P_{\text{ستون جیوه}}$$

$$\left. \begin{aligned} \Rightarrow P_A &= 75 + 45 = 120 \text{ cmHg} \\ \Rightarrow P_B &= 75 - 35 = 40 \text{ cmHg} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{P_A}{P_B} = \frac{120}{40} = 3$$

نقاط A و B که در یک تراز افقی هستند. فشار یکسانی دارند. بنابراین:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_G + \rho_1 g h_1 = \rho_2 g h_2 + P_0$$

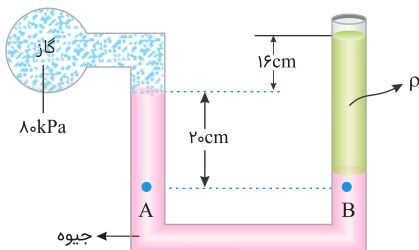
$$\Rightarrow P_G - P_0 = \rho_2 g h_2 - \rho_1 g h_1 = 1000 \times 10 \times 0/9 - 1200 \times 10 \times 0/5 = 3000 \text{ Pa}$$

گزینه ۳

۴

فشار دو نقطه هم‌تراز A و B یکسان است:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{جیوه}} + P_{\text{گاز}} = P_{\text{مایع}} + P_{\text{هوا}}$$

$$\Rightarrow (\rho gh)_{\text{جیوه}} + P_{\text{گاز}} = (\rho gh)_{\text{مایع}} + P_0$$

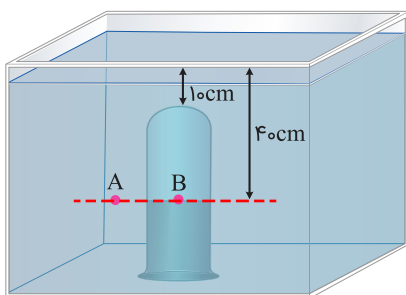
$$\Rightarrow \frac{2}{10} \times 10 \times 13600 + 80 \times 10^3 = \rho \times 10 \times \frac{36}{100} + 10^5$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{7200}{3/6} = 2000 \text{ kg/m}^3$$

گزینه ۱

۵

فشار در نقاط A و B باهم برابر است. در این صورت می‌توان نوشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow \rho gh + P_0 = P_{\text{گاز}}$$

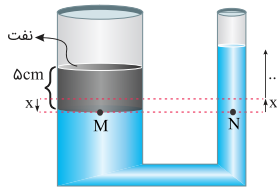
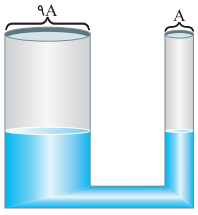
با استفاده از مفهوم فشار پیمانه‌ای داریم:

$$P_g = P_{\text{گاز}} - P_0 = \rho gh$$

$$\Rightarrow P_g = 1700 \times 10 \times 0/4 = 6800 \text{ Pa}$$

برای تبدیل فشار پیمانه‌ای برحسب $P(\text{cmHg}) \times 1360 = P(\text{Pa})$ داریم:

$$P_g = \frac{6800}{1360} = 5 \text{ cmHg}$$

وقتی در لوله سمت چپ نفت می‌ریزیم، سطح آب به اندازه x پایین می‌آید. وقتی این آب وارد لوله سمت راست می‌شود، ارتفاع آب در آن به اندازه $9x$ بالا می‌رود. زیرا سطح مقطع لوله سمت چپ ۹ برابر لوله سمت راست است. نقاط M و N هم که در یک تراز افقی قرار دارند فشار یکسانی دارند. بنابراین:

$$P_M = P_N \Rightarrow \rho_{\text{نفت}} g h_{\text{نفت}} = \rho_{\text{آب}} g h_{\text{آب}} \Rightarrow 0.8 \times 5 = 1 \times (9x + x) \Rightarrow x = 0.4$$

سؤال $9x$ (یعنی افزایش ارتفاع نسبت به قبل) را خواسته است:

$$9x = 9 \times 0.4 = 3.6 \text{ cm}$$

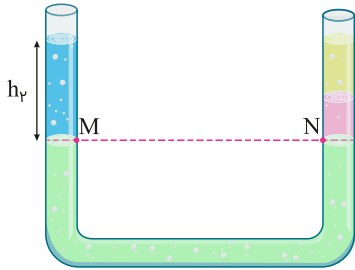
آهنگ شارش سیال تراکم ناپذیر ثابت است در نتیجه بنا به معادله پیوستگی می‌توان نوشت:

$$A_A v_A = A_B v_B \Rightarrow \frac{v_A}{v_B} = \frac{A_B}{A_A} = \left(\frac{D_B}{D_A}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

ابتدا ارتفاع h_2 را حساب می‌کنیم:

$$h_2 = \frac{V_2}{A} = \frac{V_0}{2} = 10 \text{ cm}$$

فشار در نقاط M و N یکسان است. در این صورت داریم:

$$h_1 \rho_2 h_2 = \rho_1 h_1 + \rho_3 h_3$$

$$\Rightarrow 0.8 \times 10 = 1 \times h_1 + 0.75 h_3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 8 = h_1 + 0.75 h_3 \\ 10 = h_1 + h_3 \end{cases} \xrightarrow{-} 2 = 0.25 h_3$$

$$\Rightarrow h_3 = 8 \text{ cm}$$

در این صورت حجم مایع ρ_3 برابر است با:

$$V_3 = Ah_3 = 2 \times 8 = 16 \text{ cm}^3$$

فشار ناشی از ستون جیوه ($h_{\text{جیوه}}$) باید برابر با 68 kPa باشد:

$$P = \rho_{\text{جیوه}} g h_{\text{جیوه}} \Rightarrow 68 \times 10^3 = 13600 \times 10 \times h_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow h_{\text{جیوه}} = \frac{68 \times 10^3}{136 \times 10^3} = 0.5 \text{ m} = 50 \text{ cm}$$

ابتدا رابطه فشار مایع در عمق h را برای هر دو حالت می‌نویسیم:

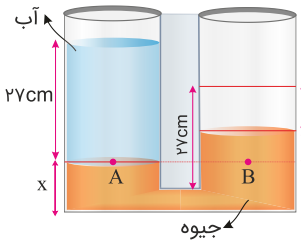
$$\begin{cases} h_1 = 50 \text{ cm} \Rightarrow P_1 = \rho g h_1 + P_0 \Rightarrow 100 \times 10^3 = \rho \times 10 \times 0.5 + P_0 \\ h_2 = 20 \text{ cm} \Rightarrow P_2 = \rho g h_2 + P_0 \Rightarrow 106 \times 10^3 = \rho \times 10 \times 0.2 + P_0 \end{cases}$$

با حل دستگاه دو معادله و دو مجهول می‌توان P_0 و P را بدست آورد:

$$\Rightarrow \times(-1) \begin{cases} 100 \times 10^3 = 0.5\rho + P_0 \\ 106 \times 10^3 = 2\rho + P_0 \end{cases} \xrightarrow{+} 6 \times 10^3 = 1.5\rho$$

$$\Rightarrow \rho = 4000 \Rightarrow P_0 = 98000 \text{ Pa} = 98 \text{ kPa}$$

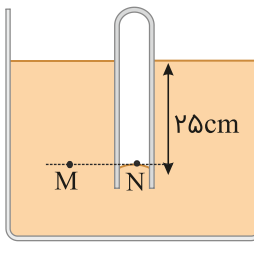
جیوه در لوله سمت راست به اندازه x پایین می‌آید و در لوله سمت چپ هم به اندازه x بالا می‌رود. نقاط A و B فشار یکسانی دارند بنابراین:

$$P_A = P_B \Rightarrow \underbrace{\rho g h}_{\text{آب}} = \underbrace{\rho' g h'}_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow 1 \times 27 = 13.6 \times (27 - 2x) \Rightarrow x = 12.5 \text{ cm}$$

فشار نقطه M و N که در عمق یکسان ($h = 25 \text{ cm}$) از مایع قرار دارند با هم برابر است. همچنین فشار گاز درون لوله (P_G) برابر با فشار مایع در نقطه N است. بنابراین:

$$P_G = P_N = P_M \Rightarrow P_G = P_{\text{مایع}} + P_0$$

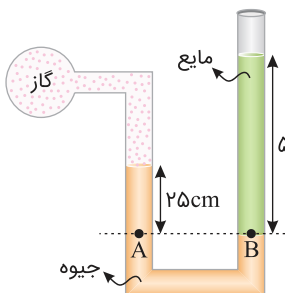
$$P_G = \rho g h + P_0$$

$$P_G = (2 \times 10^3) \times 10 \times \frac{25}{100} + 10^5$$

$$P_G = 5 \times 10^3 + 10^5 = 10^3 (5 + 10^2)$$

$$P_G = 105 \times 10^3 \text{ Pa} = 105 \text{ kPa}$$

باتوجه به سطح تراز مشخص شده و یکسان بودن فشار در نقاط A و B می‌توان نوشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{گاز}} + (\rho g h)_{\text{جیوه}} = P_0 + (\rho g h)_{\text{مایع}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} - P_0 = -13600 \times 10 \times \frac{25}{100} + \rho_{\text{مایع}} \times 10 \times \frac{50}{100}$$

$$\Rightarrow -25000 = -34000 + \rho_{\text{مایع}} \times 5$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{مایع}} = 1800 \text{ kg/m}^3$$

نیروی ظرف به سطح افقی برابر F_N است که برابر با وزن ظرف و آب درون آن است. پس با اضافه شدن W_1 به وزن مایع، مقدار W_1 نیز به نیرویی که ظرف به سطح زیرین خود وارد می‌کند اضافه می‌شود. نیروی آب به کف ظرف برابر است با:

$$\Delta F = \Delta P \times A_{\text{کف}} \xrightarrow{\Delta P = \frac{W}{A_{\text{بالا}}}} \Delta F = \frac{W_1}{2 \text{ cm}^2} \times (10 \times 10) \Rightarrow \Delta F = 50 W_1$$

اختلاف فشار بین دو نقطه درون مایع به واسطه اختلاف ارتفاع ایجاد می‌شود. در این صورت می‌توان نوشت:

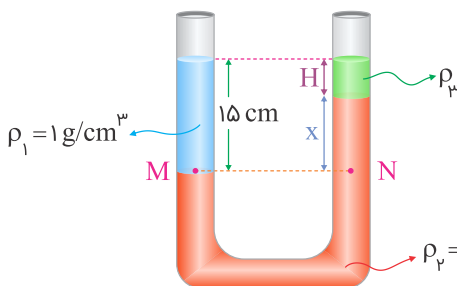
$$\Delta P = \rho g \Delta h \Rightarrow (105 - 101) \times 10^3 = \rho \times 10 \times 0.2$$

$$\Rightarrow \rho = 2000 \text{ kg/m}^3$$

از ظرفی می‌دانیم یکای kg/m^3 و g/L یکسان هستند. پس:

$$\rho = 2000 \text{ g/L}$$

اگر ارتفاع مایع اضافه شده H باشد، وضعیت مایع‌ها به شکل زیر می‌شود:

$$P_M = P_N \Rightarrow \rho_1 g h_1 = \rho_2 g x + \rho_3 g H$$

$$\Rightarrow 15 \times 1 = 1/3 \times x + 0.8 \times H$$

$$\xrightarrow{x=15-H} 15 = 1/3(15 - H) + 0.8H \Rightarrow H = 9 \text{ cm}$$

$$V = AH = 1 \times 9 = 9 \text{ cm}^3$$

نقاط A و B در یک مایع و در یک تراز قرار دارند، پس فشار این دو نقطه باهم برابر است. پس:

$$P_A = P_B \Rightarrow \frac{m_2 g}{A} = \rho_2 g h_2 + \rho_1 g h_1$$

$$\Rightarrow \frac{m_2 \times 10}{2 \times 10^{-4}} = 2400 \times 10 \times \frac{5}{100} + 800 \times 10 \times \frac{20}{100}$$

$$\Rightarrow 5 \times 10^4 \times m = 1200 + 1600 \Rightarrow m = \frac{2800}{5 \times 10^4} = 5/6 \times 10^{-2} \text{ kg} = 56 \text{ g}$$

آهنگ شارش سیال تراکم ناپذیر ثابت است و با تغییر قطر لوله تغییر نمی‌کند.

علت نادرستی گزینه ۴: در گزینه ۴ شکل آب، درون لوله‌ها درست رسم شده اما شکل مایع در بیرون لوله نادرست رسم شده است. علت نادرستی گزینه‌های ۱ و ۳: در لوله‌های باریک‌تر خاصیت موئینگی بارزتر است در حالی که در این گزینه‌ها عکس این اتفاق رسم شده است.

هر چقدر حجم بیشتری از جسم درون آب قرار گیرد، چگالی آن جسم از بقیه بیشتر است.

$$\rho_1 > \rho_3 > \rho_2$$

گام اول: فشار P_1 را محاسبه می‌کنیم:

$$P_1 = \rho_1 g h + P_0 = 1250 \times 10 \times \frac{1}{10} + 13500 \times 10 \times \frac{75}{100} = 102500 \text{ Pa}$$

گام دوم: با اضافه شدن مایع دوم فشار P_2 به کف ظرف وارد می‌شود:

$$P_2 = \rho_1 g h_1 + \rho_2 g h_2 + P_0$$

گام سوم: از معادله $P_2 = 1/02 P_1$ داریم:

$$P_2 = P_1 + \frac{2}{100} P_1$$

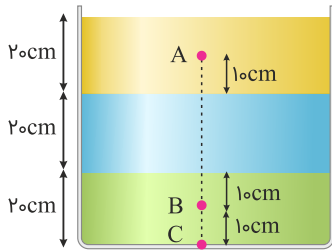
$$\rho_1 g h_1 + \rho_2 g h_2 + P_0 = \rho_1 g h_1 + P_0 + \frac{2}{100} P_1$$

$$800 \times 10 \times h_2 = \frac{2}{100} \times 102500 \Rightarrow h_2 = 25/625 \text{ cm}$$

گام چهارم: حالا حجم مایع را به دست می‌آوریم:

$$V = hA = 25/625 \times 20 = 512/5 \text{ cm}^3$$

کافی است از A به سمت B جابه‌جا شده و فشار مایع‌ها را باهم جمع کنیم:

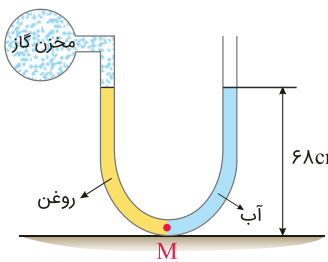
$$P_B - P_A = \rho_w g h_w + \rho_o g h_o + \rho_o g h_o$$

$$\Delta P = 0/8 \times 1000 \times 10 \times 0/1 + 1 \times 1000 \times 10 \times 0/2 + 2 \times 1000 \times 10 \times 0/1$$

$$\Delta P = 800 + 2000 + 2000 = 4800 \text{ Pa}$$

سطح جیوه درون لوله پایین‌تر از سطح جیوه درون ظرف قرار می‌گیرد. سطح جیوه برآمدگی دارد.

گام اول: فشار در مرز مشترک آب و روغن باهم برابر است. باتوجه به برابری فشار در دو طرف لوله، رابطه تساوی فشار را می‌نویسیم.

$$P_{\text{گاز}} + \rho_{\text{روغن}} g h = P_o + \rho_{\text{آب}} g h$$

$$P_{\text{گاز}} + 800 \times 10 \times \frac{68}{100} = P_o + 1000 \times 10 \times \frac{68}{100}$$

$$P_g = P_{\text{گاز}} - P_o = 200 \times 10 \times \frac{68}{100} = 1360 \text{ Pa}$$

گام دوم: فشار پیمانهای به دست آمده را به پاسکال تبدیل می‌کنیم:

$$P_g = 1360 \text{ Pa} = \rho_{\text{جیوه}} g h_{\text{جیوه}} \Rightarrow 1360 = 13600 \times 10 \times h_{\text{جیوه}}$$

$$h_{\text{جیوه}} = 0/01 \text{ mHg} = 10 \text{ mmHg}$$

با دمیدن در بالای نی قائم، تندی هوا در بالای نی، افزایش می‌یابد. طبق اصل برنولی فشار هوای بالای نی کاهش می‌یابد؛ بنابراین آب درون نی شروع به بالا رفتن می‌کند و سطح آب داخل نی بالا می‌آید.

گام اول: ابتدا فشار هوا را برحسب پاسکال به دست می‌آوریم.

$$P_o = \rho gh = 13600 \times 10 \times \frac{76}{100} = 103360 \text{ Pa}$$

گام دوم: فشار جیوه و آب را با استفاده از رابطه $P = \frac{mg}{A}$ به دست می‌آوریم:

$$P_{\text{آب}} = \frac{mg}{A} = \frac{136 \times 10^{-3} \times 10}{5 \times 10^{-4}} = 2720 \text{ Pa}$$

$$P_{\text{جیوه}} = \frac{mg}{A} = \frac{136 \times 10^{-3} \times 10}{5 \times 10^{-4}} = 2720 \text{ Pa}$$

گام سوم: فشار در ته ظرف برابر با مجموع فشارهای هوا، آب و جیوه است و برابر است با:

$$P_{\text{ته ظرف}} = P_o + P_{\text{آب}} + P_{\text{جیوه}} = 103360 + 2720 + 2720$$

$$\Rightarrow P_{\text{ته ظرف}} = 108800 \text{ Pa}$$

توجه کنید: بدون محاسبات نیز می‌توانستیم پاسخ صحیح را در گزینه‌ها پیدا کنیم. می‌دانیم که فشار هوا تقریباً 100000 Pa است، بنابراین فشار ته ظرف باید از این عدد بیشتر باشد، زیرا به فشار هوا، فشار آب و فشار جیوه نیز اضافه می‌شود. تنها گزینه‌ای که از 100000 Pa بیشتر است، گزینه ۴ است.

طبق معادله پیوستگی تندی با سطح مقطع لوله نسبت وارون دارد: $v_A < v_B$

هر چه قدر تندی شاره بیشتر شود، فشار آن کمتر خواهد شد: $P_A > P_B$